

MEILLE SYNTYY UUSI LAPPI

Yhden Lapin kasvattamiseen
tarvitaan kokonainen maakunta.

LAPPI

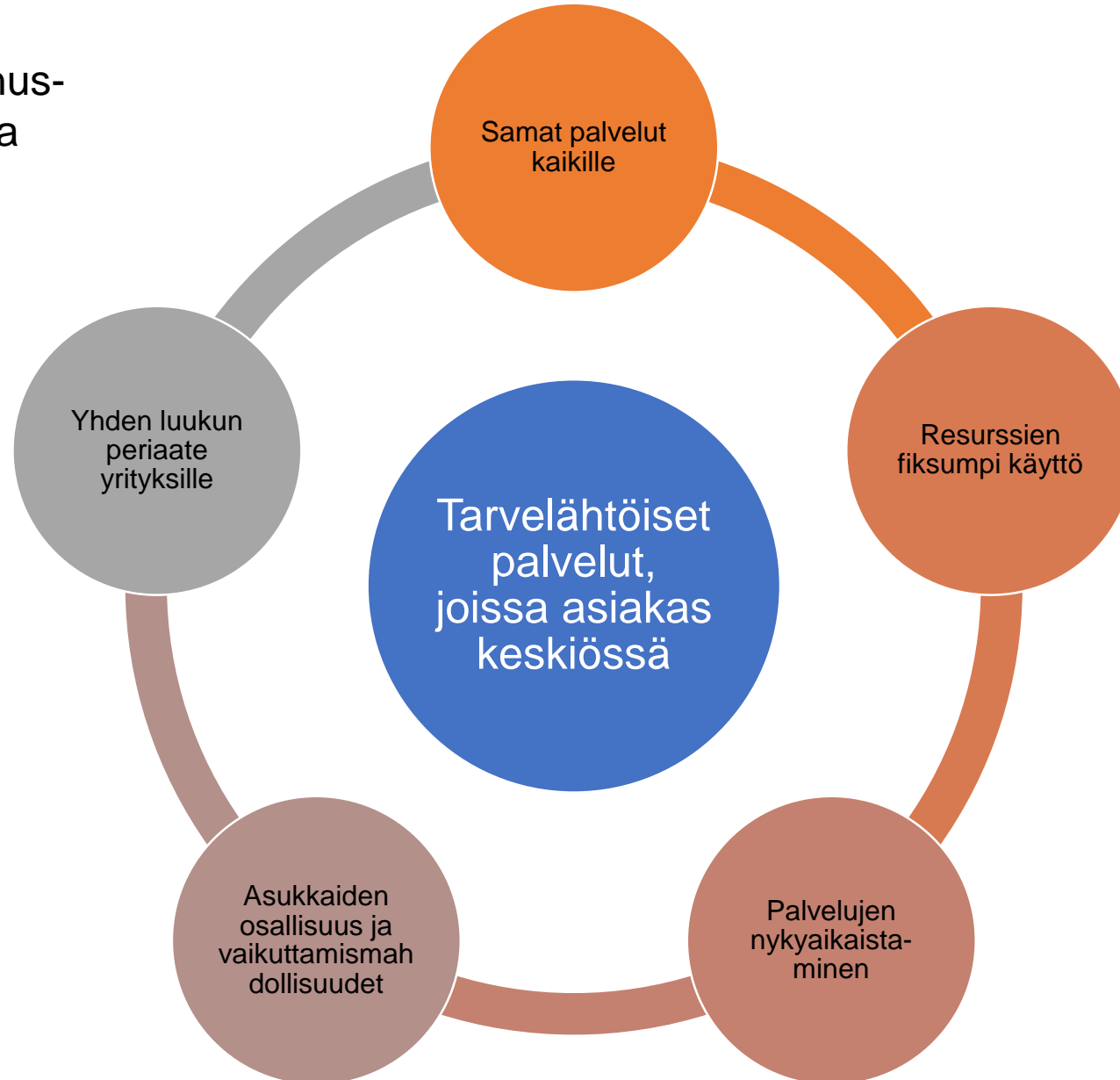
MAAKUNTAUUDISTUS

Mitä maakunta- ja sote-uudistuksella tavoitellaan?

Kehitetään moderni, kustannus-
tehokas julkinen hallinto, joka
palvelee kaikkia asukkaita.

Turvataan tärkeät palvelut ja
sujuvoitetaan asiointia

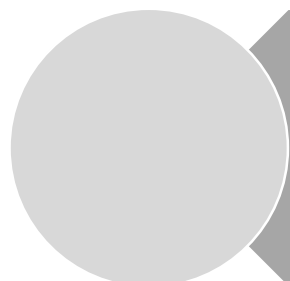
Annetaan kansalaisille
enemmän mahdollisuuksia
osallistua ja vaikuttaa

Sote-uudistuksen kulmakivet

Kaventaa ihmisten
hyvinvointi ja terveyseroja

Parantaa palvelujen
yhdenvertaisuutta ja
saatavuutta

Hillitä kustannusten
kasvua

Lapin valmistelua ohjaavat periaatteet

Palvelujen toimivuus:
saatavuus ja laatu,
palveluketjut, toimivat
työjaot

Modernit toimintatavat
järjestämisen ja tuotta-
misen uusi malli sekä
älykkäät julkiset palvelut

Kustannustehokkuus:
järkevästi ja tehokkaasti
tuotetut palvelut

Hallinnon sujuvuus: asiat
hoituvat, tarvittava tieto
liikkuu ja maakunta on
organisoitunut

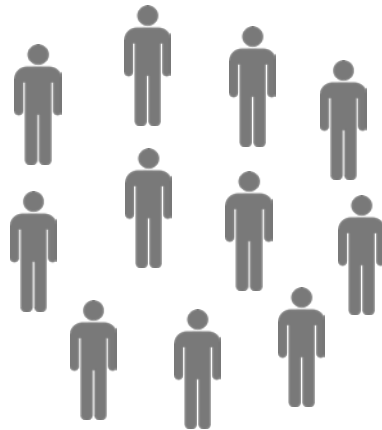
Demokratia:
vaikuttamistoimielimet ja
osallisuuden uudet ja
vaihtoehtoiset mallit

Kasvun edistäminen:
alueen kehittäminen ja
elinvoiman
vahvistaminen

Hyvä johtajuus

Hallinto
on palvelua,

Ammattitaitoinen henkilöstö

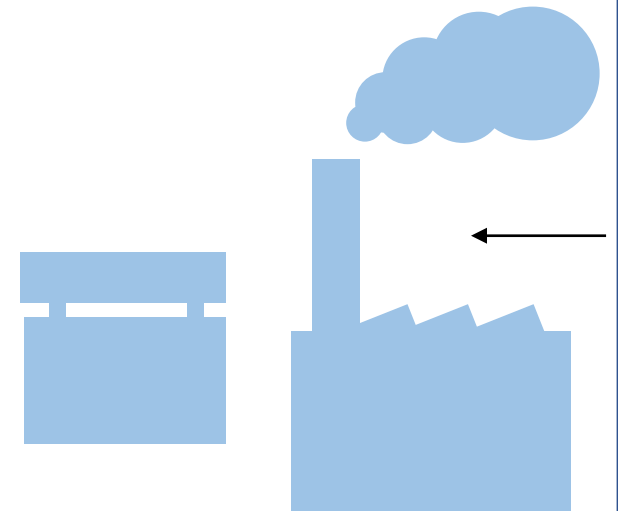

jonka tarkoituksena
on edistää **ihmisten
hyvinvointia**
ja **yriytysten kestäväää**
kehitystä

Yhdenvertaisuus

Asiakaslähtöinen palvelukulttuuri

Avoimuus

L
A
P
P
I
L
A
I
S
U
S

Maakunta ja maakuntaan siirtyvä henkilöstö

Julkinen hallinto tänään

Julkinen hallinto uudistuksen jälkeen

21 kuntaa

21 kuntaa

5 ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueita (70)

5 kunnallista lomitussyksikköä (250 – 400)

6 maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueita

Lapin pelastuslaitos (170)

Lapin liitto (70)

26 sote-palvelu organisaatiota (7.600) työntekijää

TE-toimisto (100)

ELY-keskus (120)

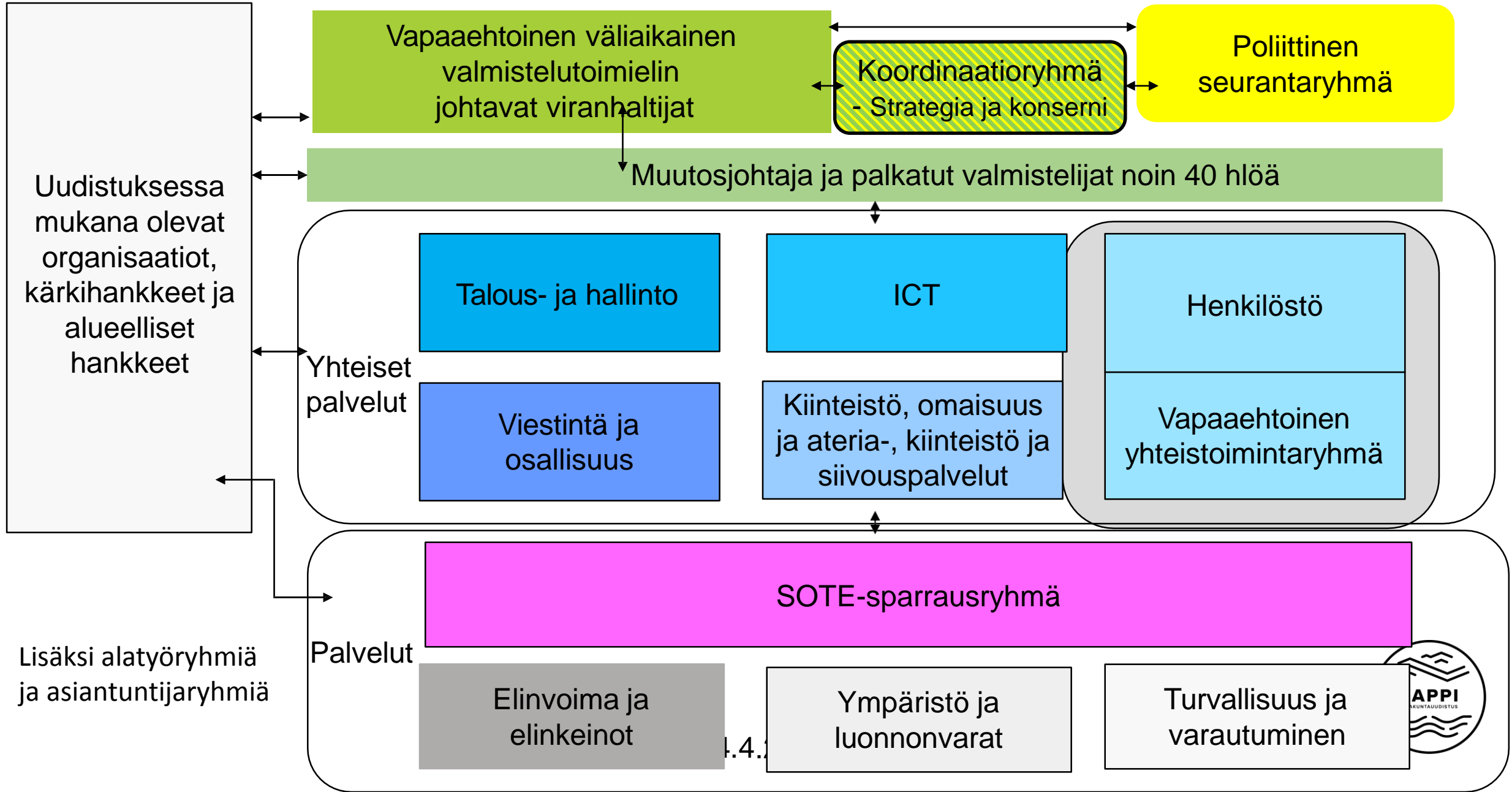
Aluehallintovirasto (5)

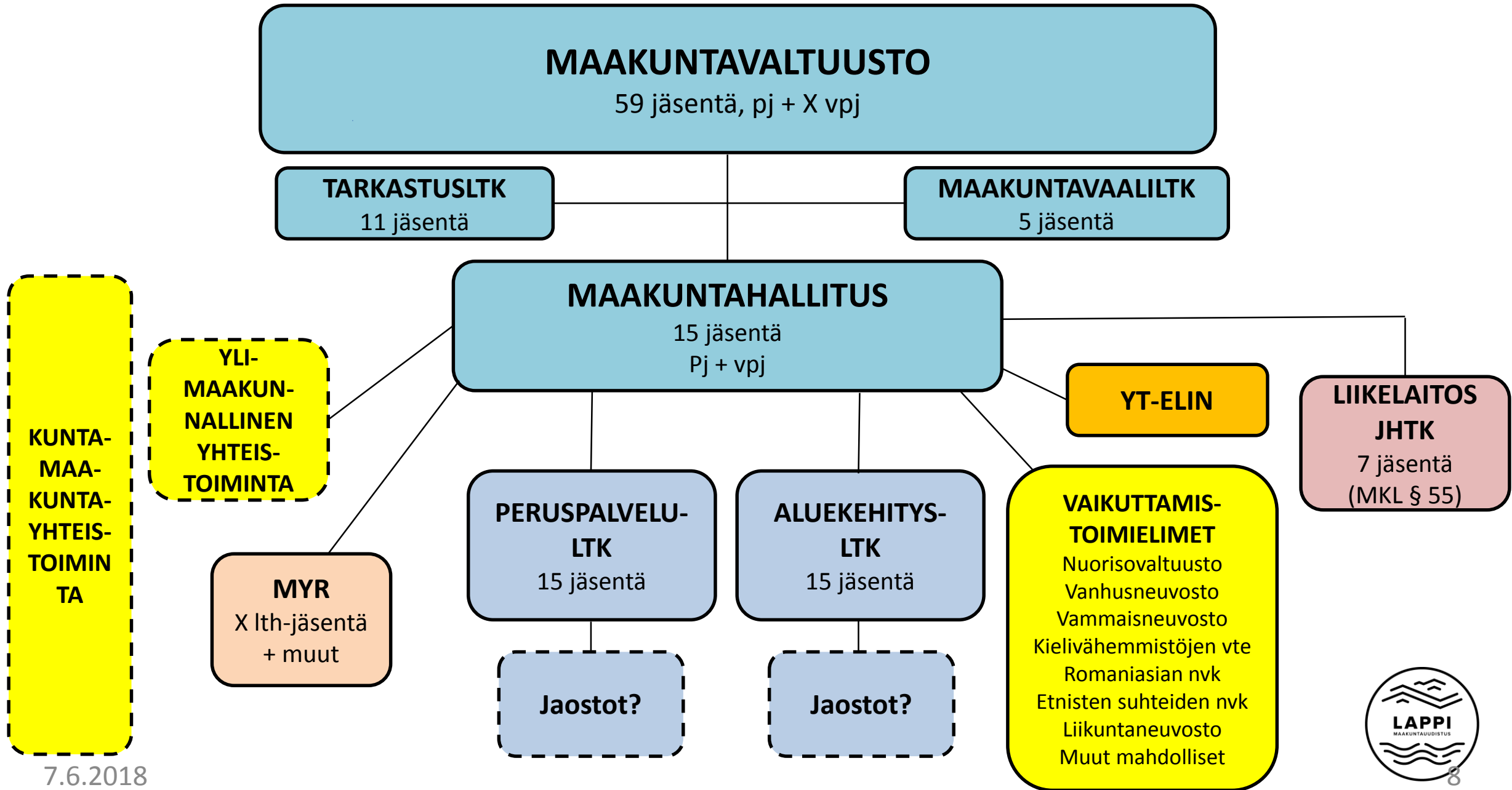
n.
8.500

Maakunta

Valtion lupa-, ohjaus – ja valvontavirasto

Lapin valmistelun organisoituminen

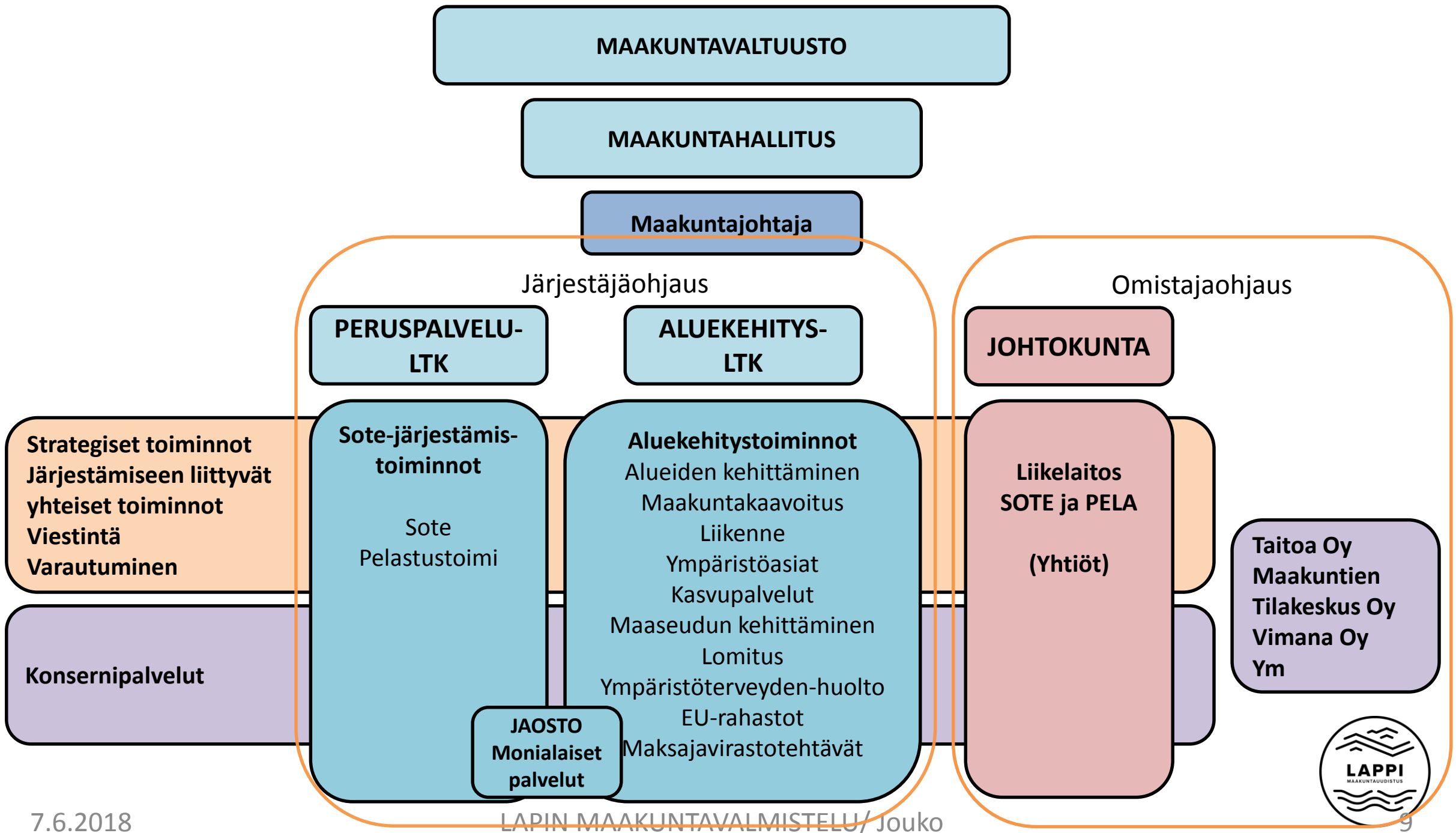

7.6.2018

Maakuntien välinen vapaaehtoinen yhteistyö

Lappi, Pohjois-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Kainuu

Poliittinen taso

Yhteistyön tarve tunnistettu – valmisteluun!

SOTE-palvelut:

Erikoissairaanhoidon koskeva selvitys tehty

Sote-keskus?

MAKU-palvelut

Liikenne, rakennerahastot, kala- ja vesitalous, maaseutuhallinto, ympäristöterveydenhuolto... ratkaistaan tehtäväkohtaisesti

Välähdyksiä kuntakierrokselta

Lapin valmistelun askelluksia syksyille 2018

KUVA: Juhna Kauppinen | Lapin materiaalipankki

Maakunta vahva järjestäjä

Uudistuksen epävarmuustekijät

- Keskeisin uudistuksen epävarmuustekijä on lakien käsittelyn **aikataulu**
  - Mikäli lakeja ei saada eduskunnan käsittelyyn marraskuun loppuun mennessä, vaalien ajankohta siirtyy ja kevään eduskuntavaalit painavat päälle – mikä on uuden hallituksen tahtotila?
- Muita epävarmuustekijöitä ovat:
  - lakien läpimeno
  - lakien sisältöihin tehtävät muutokset, vaikka lait hyväksyttäisiinkin
  - uudistuksen keskeisten elementtien olennainen muuttuminen

Muutos ja uudistuminen on välttämättömyys

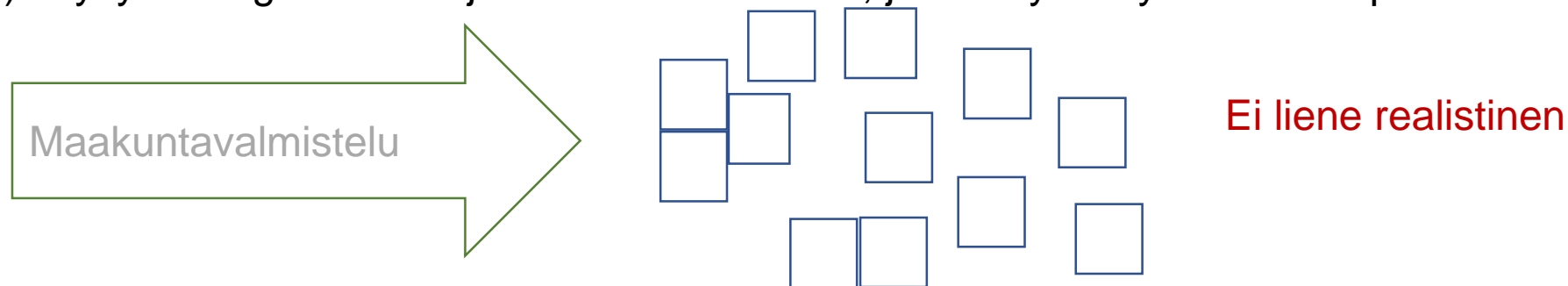
- Uudistumisen tarve on vain vahvistunut – uudistus on välttämätön ja kiireellinen (toiminnalliset ja taloudelliset haasteet)
  - SOTE-palveluihin tarvitaan leveämmät hartiat
  - Lähtötilanne on haasteellinen – eriarvoisuus, hajanaisuus, ikärakenne
  - Digitalisaatio
- Palvelujen osalta on saavutettavissa integraatio- ja synergiaetuja ml. muut kuin sote-palvelut
  - Voimavaroja yhdistämällä on mahdollista saada aikaan paitsi kustannussäästöjä ja toiminnan tehostumista, myös parempaa vaikuttavuutta
- Yhteistyö organisaatioiden kesken on vahvistunut – verkostot syntyneet ja valmiuksia on ottaa askel eteenpäin yhdessä tekemisessä
- Julkiset palvelut on saatava modernisoitua ja vastaamaan tämän päivän ja huomisen palvelutarpeisiin
- Valmistelussa on tehty vuosien mittaan erinomaisen hyvää pohjatyötä, jonka hyödyntämättä jättäminen olisi epätarkoituksenmukaista

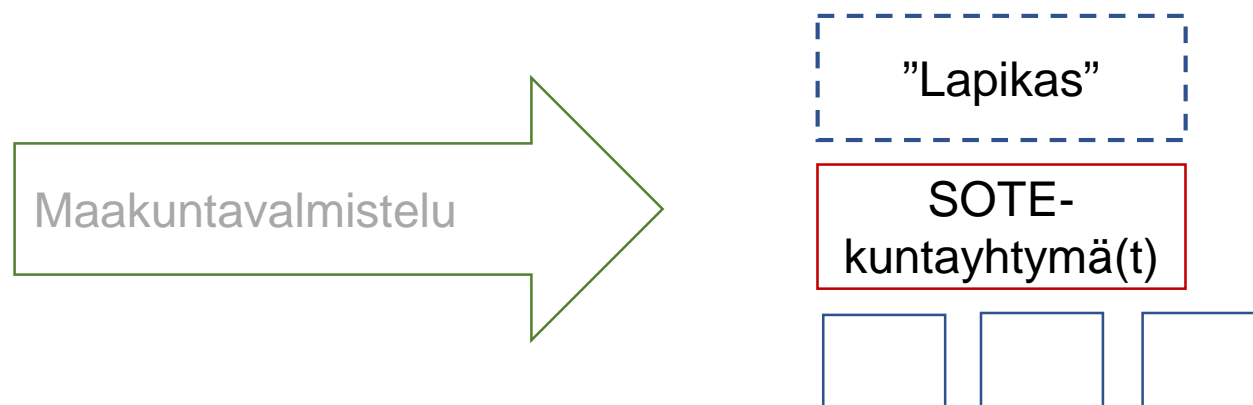
Minkälaisia skenaarioita meillä on?

Jos jostakin syystä uudistuksen aikataulu ei pitäisi ja uudistus siirtyisi aikataulullisesti huomattavasti

a) Nykyiset organisaatiot jatkavat toimintaansa, joitakin yhdistymisiä voi tapahtua

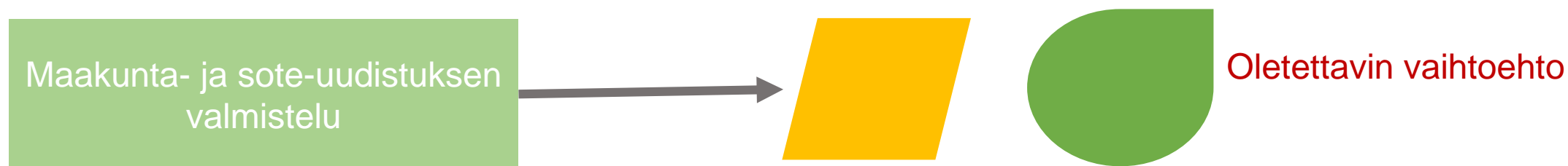
b) Uudistuksen valmistelua jatketaan vapaaehtoisuuteen perustuen, mutta valmistelu eriytyy maku/sote (yhteistyö, organisaatio)

Minkälaisia skenaarioita meillä on?

Jos jostakin syystä uudistuksen aikataulu ei pitäisi ja uudistus siirtyisi aikataulullisesti huomattavasti

c) Uusi hallitus käynnistää/jatkaa uudistuksen valmistelua, elementeissä tapahtuu muutoksia

d) Jotakin muuta? Hallinnonalakohtaiset ratkaisut?

Konsernirakenne, strategia ja järjestäminen

5.9.2018

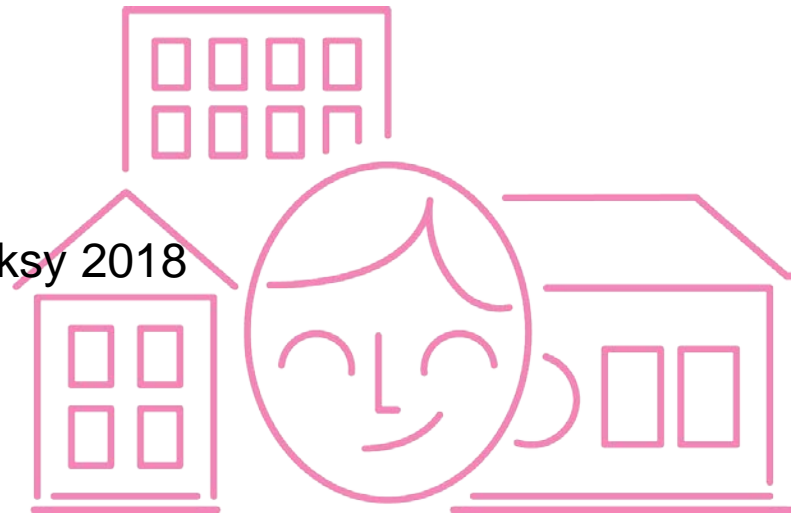
Konsernirakenteen valmistelun eteneminen syksy 2019

- Pyydettyjen lausuntojen yhteenveto käsitellään syys/lokakuussa
- Jatketaan maakuntakonsernin rakenteen ja johtamisjärjestelmän valmistelua
  - Yleisestä yksityiskohtiin
  - Poliittinen rakenne
  - Maakuntaviraston rakenne
  - Yhteiset toiminnot (konsernihallinto)
  - Johtamisjärjestelmä
  - Hallintosääntö
- Organisoidaan liikelaitoksen valmistelu huomioiden **riittävä yhteys järjestäjäorganisaation suunnitteluun**

Maakuntastrategian työstäminen

- Painopiste strategian tietopohjan rakentamisessa ja perusvaihtoehtojen valmistelussa
  - vaihtoehtojen poliittinen harkinta ja strateginen hyväksyminen syksyllä 2019
  - Valmistelussa talouden ja toiminnan pitkän aikavälin tavoitteet
- Talouden ja toiminnan tavoitteissa huomioidaan:
  - HYTE-tavoitteet
  - Alueiden, alueiden käytön, elinympäristön laadun ja alueen elinkeinojen kehittäminen - olemassa olevat käytännöt
  - Järjestämisen ja tuottamisen linjaukset
  - Palvelutavoitteet
  - Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet
  - Omistajapolitiikka (kevät 2019)
  - Henkilöstöpolitiikka (kevät 2019)

syksy 2018

tammikuu 2019

Maakunnan järjestämistehtävä:

Syksy 2018

- Talouden ja toiminnan kuva sekä sieltä nousevien tarpeiden tunnistaminen
- Järjestämistehtävän vaihtoehtoiset skenaariot ja visio - järjestämisen ja tuottamisen suhde/yhteys
- Palvelustrategian ja lupauksen valmistelu
- Palvelukokonaisuudet
- Palvelujen digitalisaatio
- Tutkimus, kehittäminen, innovaatiot ja osaaminen

Talvi 2018

- Palvelutuotannon erilaiset vaihtoehdot ja niiden vertailu
  - Maakuntarajat ylittävä yhteistyö, integraatio organisaatioiden kesken
- Palvelupolkujen rakentaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- Markkinavuoropuhelun käynnistäminen maakuntatasoisesti

Maakuntastrategia, palvelustrategia ja -lupaus

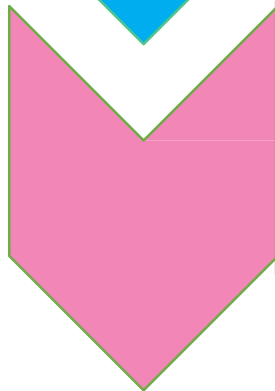
Maakuntastrategia

- Maakunnan **toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteet**
- **Linjaukset** esim. HYTE, palvelujen järjestämisen ja tuottamisen linjaukset, palvelutavoitteet, alueiden, alueiden käytön, elinympäristön laadun ja alueen elinkeinojen kehittäminen, omistajapolitiikka, henkilöstöpolitiikka, osallistuminen ja vaikuttamismahdollisuudet

Palvelustrategia

- Kaikkia tehtäviä koskevat pitkän aikavälin tavoitteet
- HYTE-kehittämislinjaukset, integraatio, palvelurakenne ja -verkko, asiakasosallisuuden periaatteet, palvelutuotanto ja palvelujen hankintastrategia
- Esimerkiksi valinnan vapauden käyttöönotto, suoran valinnan palvelut, monituottajuutta koskevat linjaukset, oma palvelutuotanto

Palvelulupaus:

- Maakunnan tahdonilmaisu asukkaille siitä, miten palveluja tuotetaan ja toimeenpannaan mm. palvelujen saatavuus, saavutettavuus, laatu, integraatio ja vaikuttavuustavoitteet

Yhteiset toiminnot ja palvelut

- Henkilöstö

- HR-käsikirja
- Osaamiskartoitus
- Henkilötietojen keruu
- Henkilöstösuunnitelman hahmottaminen
- Väliaikaishallinnon valmistelu
  - Esimerkiksi valmisteluun liittyvien projektiluonteisten tehtävien vaativuusarviointi, työterveyshuolto, ohjeet...

- Hallinto ja talous

- Talouden kokonaiskuva ja rakenteen hahmottaminen
  - Taloustiedot ja koetalousarvio
  - Liikelaitos
  - Hallintosääntö
- Simulointiin liittyvät valmistelevat toimenpiteet
  - Talous, investointitarpeet, tunnusluvut
- Väliaikaishallinnon valmistelu
  - Esimerkiksi asianhallinnan ja asiakirjahallinnon järjestäminen, maksuliikenne...

Yhteiset toiminnot ja palvelut

• ICT

- Maakunnan tietohallinto ja ICT-palvelutuotanto
- Asiakas- ja potilastietojärjestelmä
- Talous- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmät
- ICT infra
- Tieto johtaminen ja tiedolla johtaminen

• Viestintä & osallisuus

- Viestintä- ja brändikumppanin löytäminen
- Verkkopalvelujen rakentaminen
- Vaaliviestintä
- Esimiesviestintä
- Tulevan maakunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Syksyn aikana muutoin tapahtuu

- Maakuntaan siirtyvät sopimukset claudia järjestelmässä
- SOTE-järjestämissuunnitelmat (sairaanhoidopiirit, yhteys valmisteluun)
- Ateriapalveluja koskeva selvitys valmistuu
- ICT-tukipalveluyhtiötä koskeva valinta tehdään
- Vaikuttamistoimielimet käynnistävät oman toimintansa valmistelun tukena
- Tieto ja tiedolla johtamisen valmistelu käynnistynyt Lapin sairaanhoidopiirin johdolla vaiheittain TE – SO - MAKU
- Saamenkielisten palvelujen koordinoitu valmistelu aloitetaan
- Uuden EU-ohjelmakauden valmisteluun osallistuminen
- Kasvupalvelu-uudistus etenee – Osaajia Lappiin pilotin käynnistyminen
- Entraus hanke käynnistyy julkisille terveyskeskuksille/tuleville sote-keskuksille

Uudistuksen mahdollisuudet ja haasteet

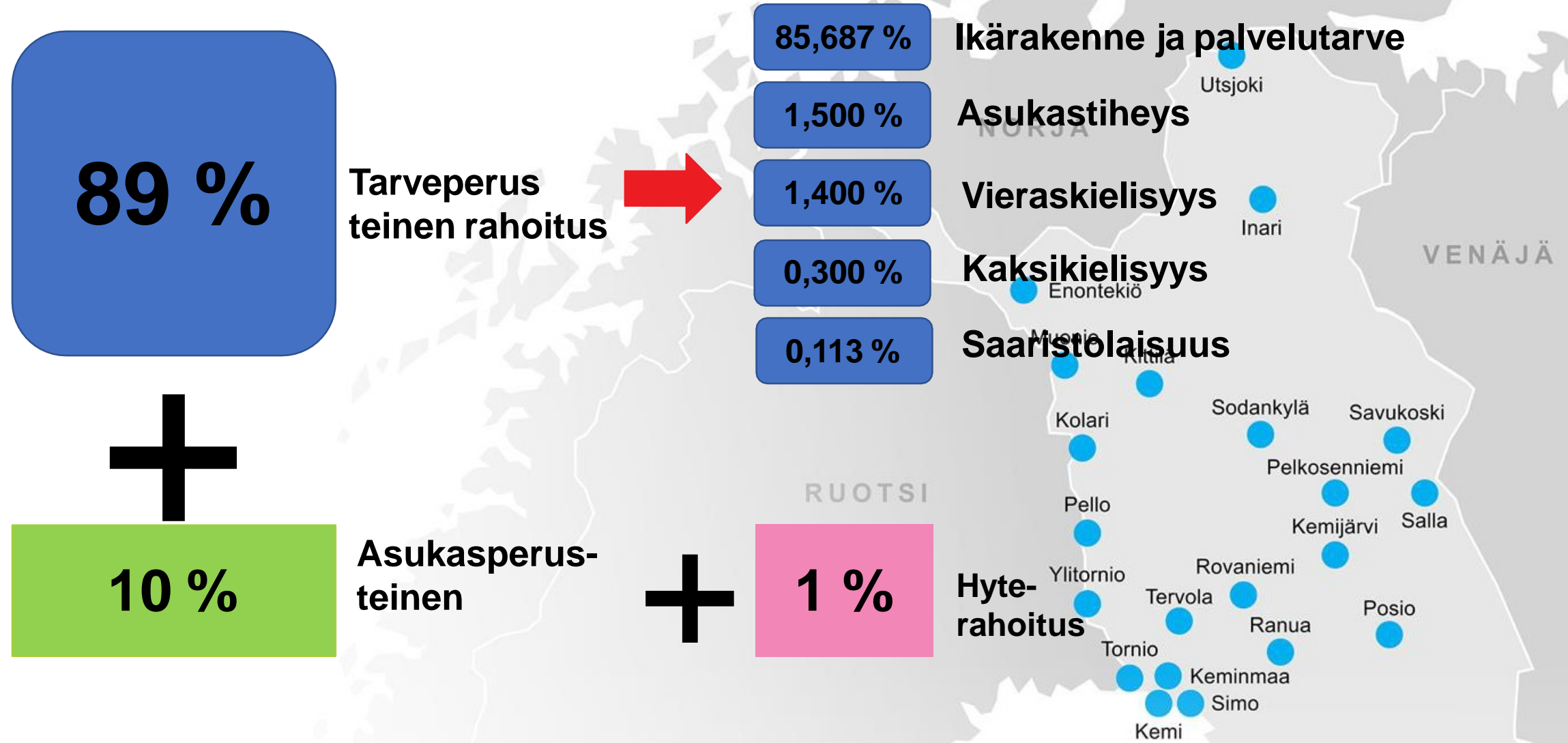
Lappilaiset haasteet

- **Riittämätön rahoitus**

- Rahoituskriteerit eivät huomioi lappilaisia erityispiirteitä
- Rahoitus ei huomioi matkailun ja teollisuuden vaikutuksia esimerkiksi palvelujen järjestämiseen ja valmiuden ylläpitämiseen
- Ei ole realistista saada toimintatapojen muutoksella aikaan tarvittavia säästöjä suunnitellussa ajassa
- Sote-palvelut/aluekehittäminen
- Saamen kielisten palvelujen järjestämistä ei ole huomioitu kriteereissä samoin kuin ruotsin tai ulkomaalaisväestön kielelliset tarpeet
- Hajanainen lähtötilanne: 47 eri organisaatiota, sadat tietojärjestelmät ja kymmenet asiakastietojärjestelmät
- Monituottajamallin ja valinnanvapauden toteutuminen
- Myös kuntien tekemät ulkoistukset, kiinteistöjen myynnit, välivaiheen ratkaisut voivat muodostua haasteeksi

Maakuntien sote-rahoitus

Valtion rahoituksen määräytyminen sote-palveluissa

Maakunnan muihin tehtäviin perustuva rahoitus

Kohdentamisperusteet:

- Asukasmäärä
- Asukastiheys
- Kasvupalvelutekijät, joita ovat
  - Työttömien työnhakijoiden määrä
  - Työttömyysaste ja
  - Yritysten toimipaikkojen määrä
- Lomitus
  - Maakunnassa sijaitsevien maatalousyritysten määrä

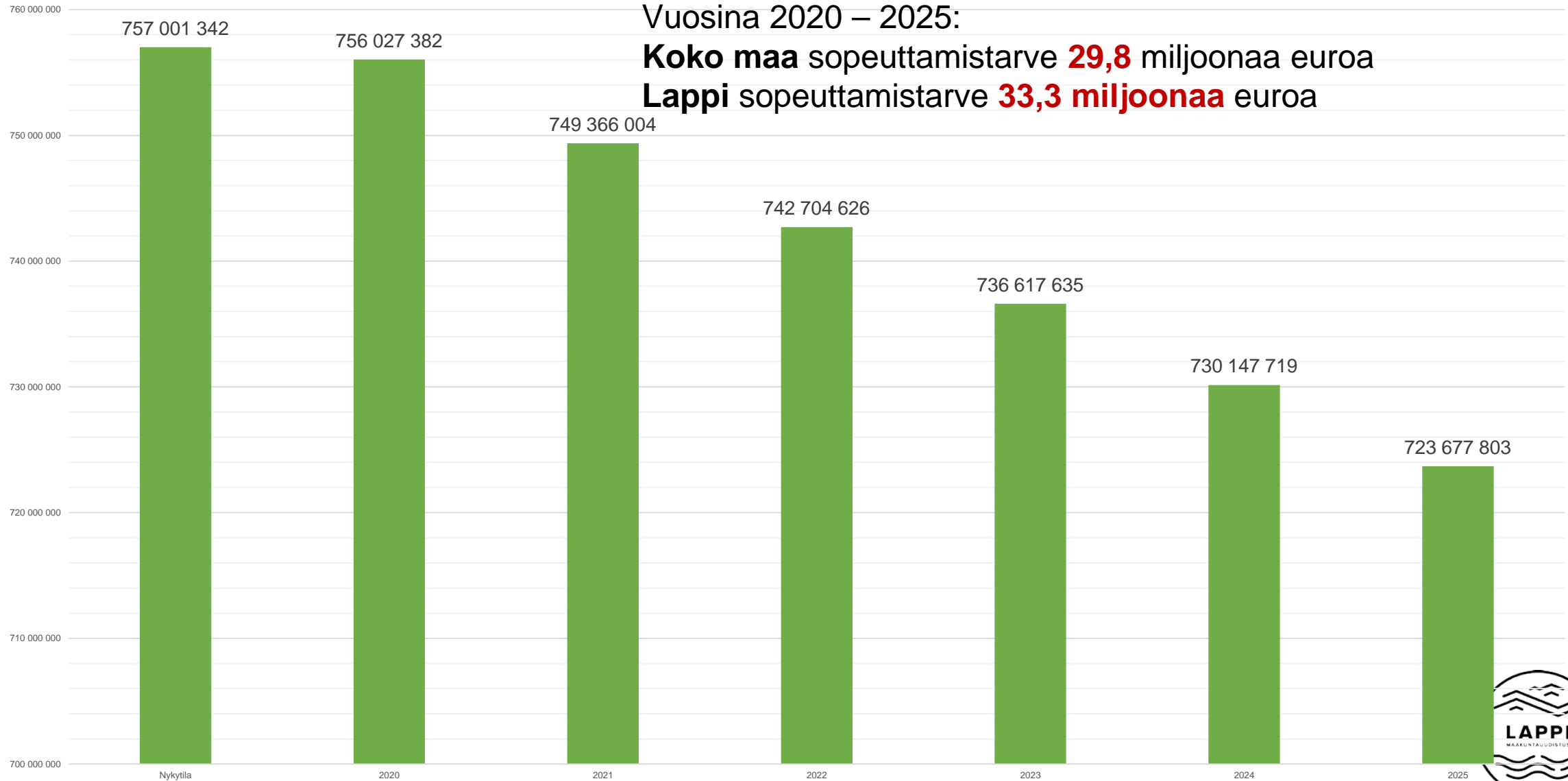

Maakunnan rahoitus vuoteen 2025

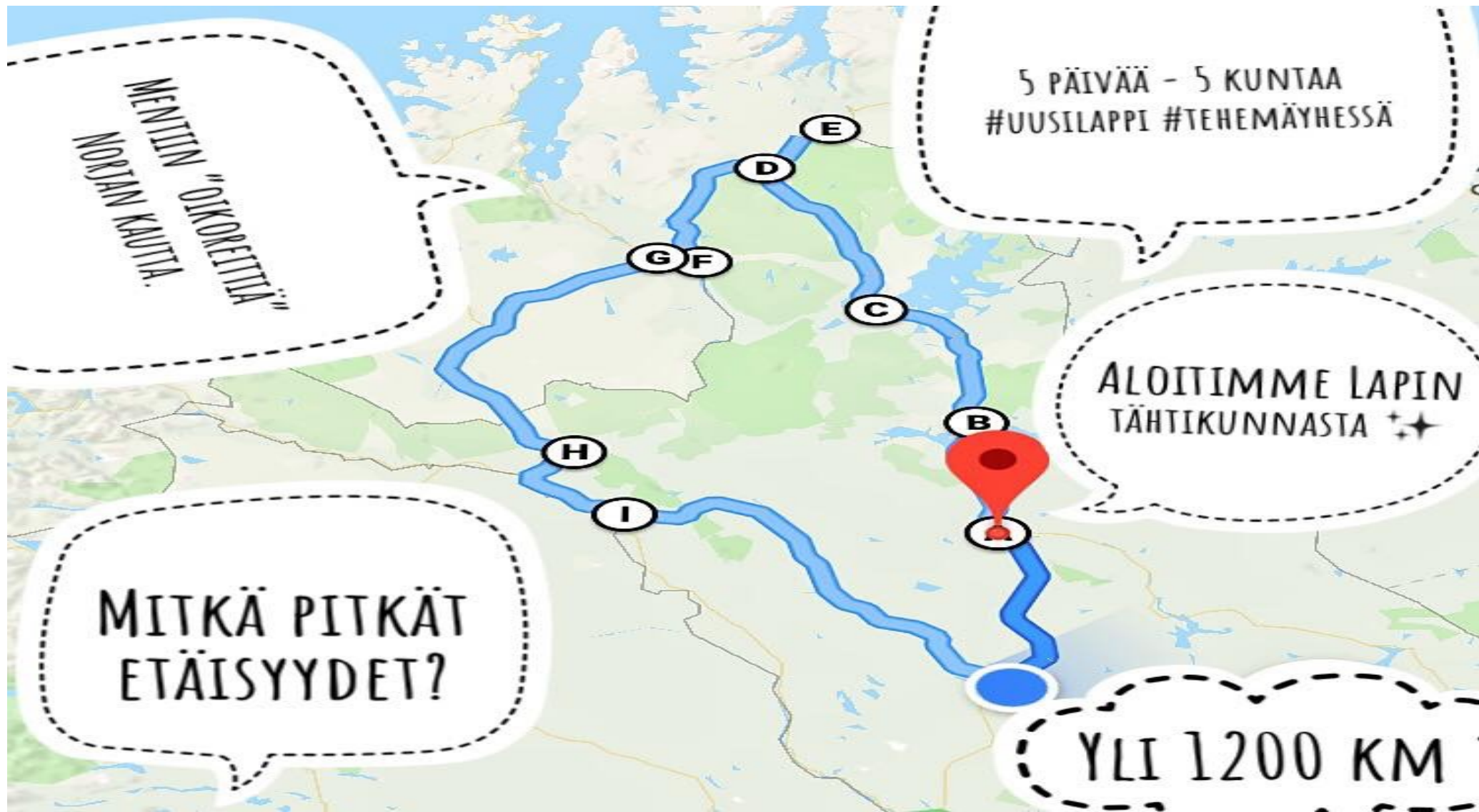
Vuosina 2020 – 2025:

Koko maa sopeuttamistarve **29,8** miljoonaa euroa

Lappi sopeuttamistarve **33,3 miljoonaa** euroa

Lapin erityisolosuhteet eivät saa muodostua esteeksi hyvälle palvelulle

Uudistukseen sisältyy huomattavissa määrin mahdollisuuksia

- Kansalaisten valinnanvapaus
- Yhdenvertaisuus palveluiden saatavuudessa
- Uudenlaiset ja yhdenmukaiset toimintatavat ml. digitalisaation hyödyntäminen, liikkuvat palvelut?
- Palveluintegraatio ja synergiaedut
- Rajat ylittävä yhteistyö
- Saamenkielisten palvelujen kehittäminen
- Varhainen palvelutarpeiden tunnistaminen
- Elinvoimaa, hyvinvointia sekä kasvua, kehittymistä ja kansainvälistymistä

KIITOS

